

AÍNDA NOS QUEDA CAMIÑO

Campaña Mundial pola

EDUCACIÓN

www.cme-espana.org

**Proposta
didáctica para
secundaria,
bacharelato,
persoas adultas
e educación
non formal**

**Semana de Acción
Mundial pola
Educación**

20-26 de abril de 2015

índice

1

Introdución

Obxectivo xeral da Semana de Acción Mundial pola Educación
Obxectivos xerais da proposta didáctica
Obxectivos didácticos e criterios de avaliación
Consideracións xerais
Para afondar
Avaliación da proposta didáctica

8

Primeiro ciclo de educación secundaria

Actividade 1. Enfiando a esperanza polo dereito á educación
Actividade 2. Por unha educación de calidade que desenvolve habilidades para a vida
Actividade 3. Mobilización

10

Segundo ciclo de educación secundaria

Actividade 1. O valor das nosas decisións Democracia formal e democracia real
Actividade 2. Indicadores de calidade educativa. Mellor educación para todas e todos?
Actividade 3. Mobilización

15

Bacharelato

Actividade 1. 10 razóns para unha mellor educación
Actividade 2. A miña escola ideal
Actividade 3. Mobilización

18

Educación de persoas adultas

Actividade 1. O valor da educación.
Actividade 2. Unha tarefa de todas e todos: mellorarmos a educación, mellorarmos a sociedade
Actividade 3. Mobilización

21

Educación non formal (13 a 99 anos)

Actividade 1. Reporteiros/as e fotógrafos/as do dereito á educación
Actividade 2. Movéndonos polo dereito á educación
Actividade 3. Mobilización

24

Actividade de mobilización para todos os niveis

25

Cuestionario de avaliación

Introdución

Chegamos ao ano 2015, a data fixada para acadar a Educación para Todos e Todas (EPT), mais aínda nos resta moito camiño por andar para que se cumpran os 6 obxectivos da EPT fixados no Foro Mundial sobre Educación celebrado en Dakar, Senegal, no ano 2000.

É moito o que se ten feito nestes anos en que millóns de persoas no mundo traballamos coordinadamente para conseguir unha educación de calidade que abranguese a tódalas persoas.

Conseguimos que a educación fose recoñecida como ferramenta fundamental para combater a pobreza e que moitos países teñan investido os recursos necesarios na elaboración e execución de plans nacionais de educación. Asistimos á abolición de taxas escolares en moitos países, entre eles Burundi, Etiopía, Ghana, Quenia, Mozambique, Malaui, Nepal e Tanzania. Tamén se teñen dado avances no acceso das nenas á escola, na posta en marcha de programas de alfabetización de persoas adultas e na elaboración de plans de actuación conxuntos que teñen vido a abordar o acceso á educación dun xeito máis integral (por exemplo, a colaboración entre diferentes ministerios). A revalorización da profesión docente tamén ten sido unha cuestión clave á hora de reivindicar unha educación de calidade para tódalas persoas.

Aínda así, son moitos os desafíos que restan por superar. Segundo a Unesco, a día de hoxe, 58 millóns

de nenos e nenas en idade de cursaren a ensinanza primaria que non van á escola en todo o mundo, e case a metade é probable que nunca o consigan. A pesar de que esta cifra se ten vido reducindo dende o ano 2000 –cando ascendía a 102 millóns–, o ritmo de descenso estancouse nos últimos anos, e entre 2010 e 2012 (últimos anos dos que se teñen datos) tan só se reduciu en dous millóns. Case a metade destes nenos e nenas (30 millóns) viven en países da África subsahariana –onde non se ten producido ningún avance nos últimos cinco anos– e 12,4 millóns na Asia meridional e occidental.

A proporción de nenos e nenas que non van á escola é maior en familias de zonas rurais e con escasos recursos e nas zonas en conflito, afectando en maior medida ás nenas que aos nenos.

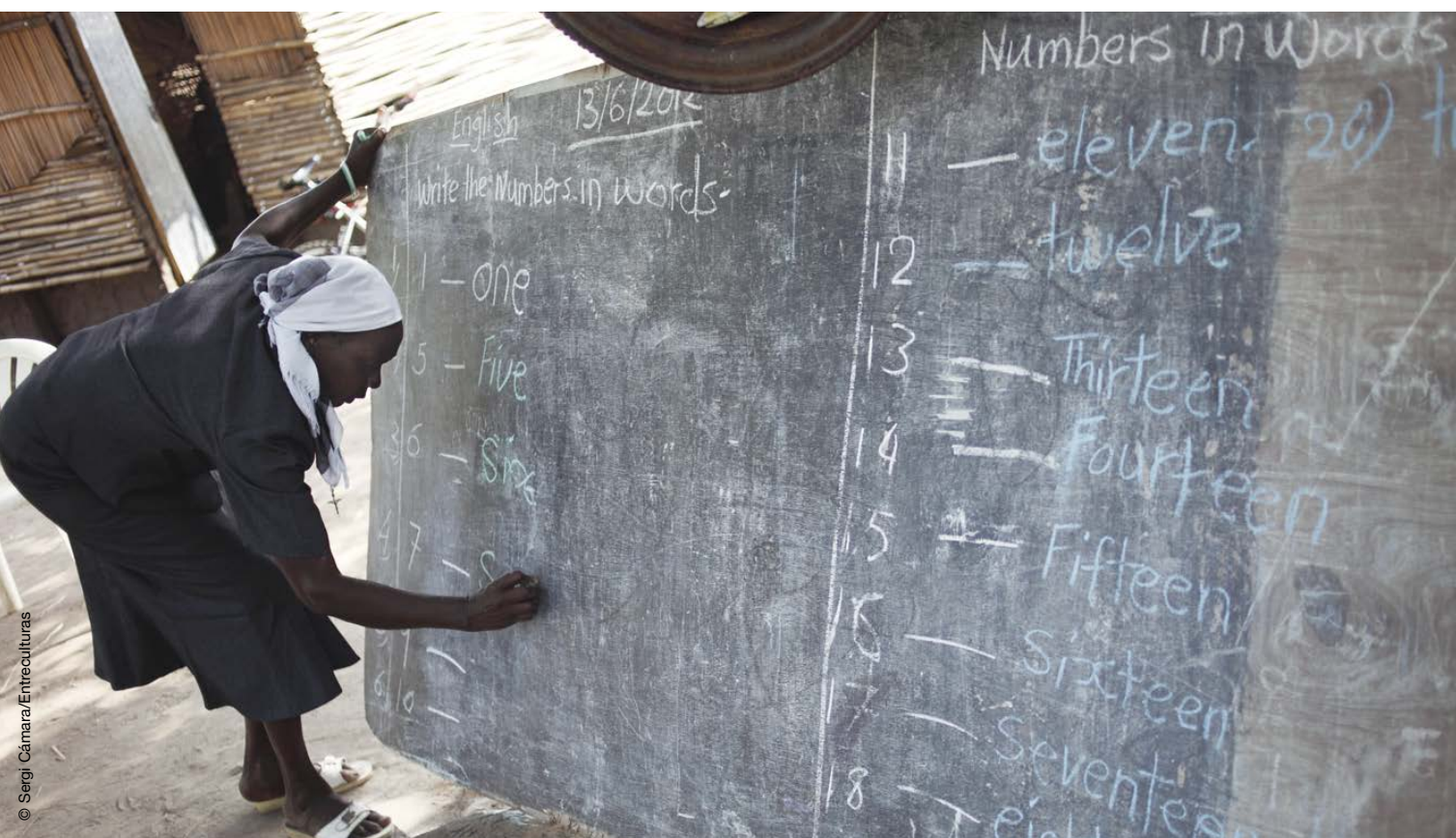
A estas cifras cabería sumar os 63 millóns de adolescentes de entre 12 e 15 anos que non cursan secundaria, o que suma un total 126 millóns de menores de 16 anos que non van á escola, segundo datos da Unesco.

Outro dato desalentador ten que ver coa porcentaxe de nenos e nenas que abandonan o colexio antes de chegaren ao último curso de primaria. En 2012, esta cifra foi de 34 millóns, o que supón un índice de deserción escolar temperá do 25%, igual ca no ano 2000.

Se temos en conta as persoas adultas, os índices de alfabetización, apenas melloraron. En 2011 había 781 millóns de persoas analfabetas, o que representou unha diminución de só un 1% dende o ano 2000.

coñecemento crítico, competencias e habilidades necesarias para propoñer, conceptualizar e solucionar problemas que se producen a nivel local e mundial e contribúe activamente ao desenvolvemento sostible e democrático da sociedade.

A educación de calidade tamén é fundamental para cumprirmos co resto dos Obxectivos de Desenvolvemento do Milenio (ODM), como a **paridade de xénero, a equidade, a saúde, a nutrición, a paz, a consolidación da democracia e a sostibilidade**

A baixa calidade da educación segue a supor un impedimento para que millóns de nenos e nenas adquiran coñecementos básicos. Uns 250 millóns de menores de idade non están a adquirir as competencias básicas, a pesar de que a metade estiveron escolarizados polo menos durante catro anos. É fundamental investir os recursos necesarios para poder contar co suficiente número de docentes ben formados, motivados e remunerados.

Nos últimos anos, a educación ten estado presente nas axendas internacionais, mais temos que continuar a traballar de forma conxunta. Por iso, durante a **Semana de Acción Mundial pola Educación 2015 (SAME)** queremos facer especial fincapé na educación como un dereito humano fundamental e un ben social. A educación de calidade proporciona ás persoas

ambiental. Para iso cremos que un marco crible de desenvolvemento a nivel mundial debe colocar o dereito á educación nun lugar prioritario.

A través destas propostas didácticas pretendemos que o alumnado coñeza os desafíos pendentes para lograr a EPT e que tome conciencia do papel da educación na construción dun mundo máis igualitario onde cadaquén asuma a parte de responsabilidade que lle couber neste reto.

Para iso, a través das mobilizacións que terán lugar na última semana de abril, reflectiremos os elementos necesarios para acadar unha educación de calidade para todos e todas, así como os desafíos que nos restan por conseguir para cumprir os compromisos fixados nos obxectivos de Dakar.

**A CME AGRADECE A
SÚA IMPLICACIÓN NA
ELABORACIÓN E
REVISIÓN DOS
CONTIDOS DESTA
UNIDADE DIDÁCTICA
AOS/ÁS SEGUINTE
DOCENTES E
COLABORADORES/AS**

Juan Rubén Amo, Íñigo Arranz, Montse Bobés, Ángela Caballero, Pilar Domínguez, Carlos Ferreiro, Celsa Formoso, Olga García, Álvaro González, Elisenda González, Yenifer López, Iratxe Mentxaka, Ángel Marzo, Elena Ortolá, Fernando Servera, Jessica Simón, Anna Solà e Esperanza Tejedor.

A CME tamén recoñece de xeito especial a tódalas persoas que aceptan estas suxestións e as poñen en marcha co alumnado

Desta forma confirman o seu compromiso coa construción dun mundo mellor, conscientes do poder transformador da educación.

© Salva Campillo/Ayuda en Acción

**OBXECTIVO XERAL DA
SEMANA DE ACCIÓN
MUNDIAL POLA
EDUCACIÓN**

Sensibilizar a clase política maila opinión pública sobre a importancia dunha educación de calidade para tódalas persoas e sobre a necesidade de actuar con celeridade para garantir o cumprimento do dereito a unha educación para tódalas persoas.

**OBXECTIVOS XERAIS
DA PROPOSTA
DIDÁCTICA**

1 Coñecer a realidade na que viven millóns de nenos e nenas que non poden exercer o seu dereito á educación por falta do investimento preciso e vontade política neste ámbito.

2 Valorar o que ten conseguido, dende o ano 2000 ata a actualidade, a Campaña Mundial pola Educación, así como os desafíos que nos restan por superar para acadarmos unha educación de calidade para todas as persoas.

3 Asumir, como cidadanía activa, a propia responsabilidade fronte ás situacións inxustas e comprender que todas as persoas podemos facer algo para mudalas ou para transformar a realidade.

OBXECTIVOS DIDÁCTICOS E CRITERIOS DE AVALIACIÓN

Capacidades /Competencias básicas

Lingüística

Reforzar a habilidade para expresar e interpretar pensamentos, sentimentos, opinións, vivencias e feitos de forma oral e escrita.

Tratamento da información e competencia dixital

Dispor de habilidades para buscar, obter, procesar e comunicar información a través de distintas fontes e canles.

Coñecemento e interacción co mundo

Amosar actitudes de respecto e responsabilidade cara a outras persoas e cara a un mesmo. Identificar situacións de discriminación, falta de respecto e desigualdade que se dan na súa contorna máis próxima e a nivel global, comprendendo e tomando unha posición perante elas e comprometéndose na súa mellora.

Obxectivos didácticos

- * Comprender a importancia do dereito á educación para todas as persoas. A educación impulsa o desenvolvemento doutros dereitos.
- * Coñecer a realidade mundial da educación, os logros e os desafíos a conseguir e propor actuacións políticas, civís e persoais que permitan unha educación de calidade para todos e todas.
- * Coñecer os pactos internacionais polo dereito á educación; as institucións públicas garantes do mesmo e a súa responsabilidade no seu cumprimento; e os mecanismos cos que contamos os/as cidadáns/ás para darnos a coñecer, reclamarmos e facermos seguimento do dereito á educación.

Criterios de avaliación

- * Identifica, recoñece e verbaliza situacións inxustas relacionadas coa vulneración do dereito á educación, os logros alcanzados e os desafíos que temos por diante para conseguirmos unha educación de calidade para todos e todas.
- * Utiliza a linguaxe verbal (escrito e oral) para desenvolver pensamentos, expresar sentimentos e vivencias sobre o dereito á educación de todos e todas.
- * Infórmase, investiga e amosa interese por mellorar a súa contorna, alén de se amosar activo/a por procurar solucións e alternativas, prever consecuencias e por coñecer os mecanismos cos que nos dotamos en democracia para mellorar a sociedade local e global na cal vive.

© Sergi Cámara/Entreculturas

Feitos e conceptos

- * O dereito á educación para todos e todas e os compromisos internacionais para o seu cumprimento: revisión de compromisos e análise de logros. O papel da Campaña Mundial pola Educación.
- * A educación como motor doutros dereitos.
- * Acceso, calidade e equidade educativa.
- * Que podemos facer nós para que se cumpra o dereito á educación? Mobilizármolos, darmos a coñecer, denunciarmos, realizarmos peticións aos/ás representantes políticos e acompañarmos as demandas presentadas.

Procedementos

- * Identificación de coñecementos, sentimentos e opinións.
- * Consulta e recolla de información.
- * Recoñecemento de actitudes responsables.
- * Traballo en grupo.
- * Adestramento de habilidades sociais (expresión de ideas e sentimentos, amosar acordo e desacordo, negociar, escoita).
- * Preparación e planificación de actividades, accións, denuncias, manifestos e/ou compromisos que promovan o dereito á educación de todos e todas.

© Alboan

Valores e actitudes

- * Recoñecemento e valoración do dereito á educación como instrumento necesario para termos unha vida digna.
- * Sensibilidade cara a situacións e persoas que teñan sufrido a vulneración dos seus dereitos.
- * Respeto cara ás leis e tratados internacionais sobre o dereito á educación.
- * Recoñecemento de mecanismos para participar e mobilizarse en prol do dereito á educación.

© Salva Campillo/Ayuda en Acción

CONSIDERACIONS XERAIS

1 As distintas actividades están formuladas para seren realizadas tanto no **ámbito formal** coma en espazos de **educación non formal** (grupos scout, ludotecas, entidades de tempo libre, etc.).

2 Os termos “**profesorado**”, “**equipo educativo**” e “**docente**” utilizámoslos para referirmonos a educadores e educadoras, facilitadores/as, monitoras/es, etc. tanto no ámbito formal como no non formal.

3 As actividades propostas están pensadas para **distintos grupos de idade**, pero pódense adaptar para seren utilizadas co alumnado doutros niveis.

4 O tempo proposto para cada actividade é orientativo. Cada facilitador/a poderá adaptalo en función das características do grupo, dispoñibilidade de tempo, etc.

5 Deixamos nas mans de cada educador/a a **temporalización das actividades** durante o último trimestre de 2014 (data en que recibirá as propostas didácticas) e abril de 2015 (data na que se celebrará a SAME en todo o mundo).

6 Na nosa web (www.cme-espana.org) **podes atopar este material en PDF así como o seu anexo**, e accederes directamente a tódalas ligazóns que aparecen neste material.

PARA AFONDAR

Neste punto, propómosche actividades para traballares o tema dos logros da educación para todas as persoas. Sen embargo, a consecución da mesma está conectada con moitos aspectos da educación.

Se queres traballalo co teu alumnado con máis profundidade, indicámosche algúns recursos onde atoparás actividades e materiais.

Na **páxina web da campaña (www.cme-espana.org)** podes atopar as propostas didácticas da SAME anteriores:

2014
Educación
inclusiva.
Dereito á
educación das
persoas con
discapacidade

2013
Revalorización
da profesión
docente

2012
Dereito a
unha
educación
temperá de
calidade

2011
Dereito á
educación de
mulleres e
nenas

2010
Financiamento
da educación

2009
Alfabetización
de adultos e
mozos e
mozas

2008
Educación e
exclusión

No canal de Youtube da CME

(<http://www.youtube.com/user/CMEspain>) podes atopar vídeos de interese relacionados co tema.

Tamén te animamos a **coñeceres os seguintes recursos sobre o dereito á educación**.

Bibliografía complementaria

- Coalición Española de la Campaña Mundial por la Educación. 2014. *Habilidades democráticas. Capacidades emocionales y sociales*. <http://cme-espana.org/publicaciones>
- Coalición Española de la Campaña Mundial por la Educación. 2014. *Habilidades democráticas. Derecho a la educación y participación ciudadana*. <http://cme-espana.org/publicaciones>
- Conferencia Mundial de Mujeres y Educación. 2014. <http://pages.ei-ie.org/women2014/index.php?lang=es&Itemid=218>
- Unesco. 2014. *Enseñanza y aprendizaje: lograr la calidad para todos. Informe de seguimiento de la EPT 2013-2014*. <http://www.unesco.org/new/es/education/themes/leading-the-international-agenda/efareport/reports/>
- Unesco. 2014. *Data tell us*. (vídeo) <http://www.youtube.com/watch?v=ENNVA2QsM9M&feature=youtu.be>
- Campaña Mundial por la Educación. 2013. *Documento de debate sobre la educación post 2015*. <http://cme-espana.org/publicaciones>
- Entreculturas. 2013. *Derecho a aprender: educación de calidad, educación transformadora*. http://www.entreculturas.org/files/documentos/estudios_e_informes/DerechoAprender.pdf?download
- Plan Internacional España. 2013. *Por ser Niña. El estado mundial de las niñas 2013*. <http://plan-espana.org/que-hacemos-programas-desenvolvemiento/campana-ong/por-ser-ninas/informes>
- Unicef. 2013. *Estado Mundial de la Infancia 2013. Niños y niñas con discapacidad*. http://www.unicef.org/spanish/sowc2013/files/SPANISH_SOWC2013_Lo_res.pdf
- Educación Sin Fronteras. 2012. *Objetivos de Dakar: Acercándonos a la situación de la educación en Centroamérica*. <http://www.educacionsinfronteras.org/es/848872>
- Entreculturas. 2012. *Educación y participación: un sueño posible*. http://www.entreculturas.org/files/documentos/estudios_e_informes/EducacionyParticipacion_UnSuenoPosible.pdf?download
- Unesco. 2012. *Los jóvenes y las competencias: trabajar con la educación*. Informe de seguimiento de la EPT 2012. <http://www.unesco.org/new/es/education/themes/leading-the-international-agenda/efareport/reports/>
- OCDE. 2009. *Education at a glance 2011: OECD Indicators* (resumen) <http://indimar.jimdo.com/educaci%C3%B3n/informes-sobre-educaci%C3%B3n/sueldo-del-profesorado/>
- Unión Europea. 2009. *Marco estratégico para la cooperación europea en el ámbito de la educación y la formación*. http://ec.europa.eu/education/policy/strategic-framework/index_en.htm
- Unesco. *Educación para todos*. <http://www.unesco.org/new/es/education/themes/leading-the-international-agenda/education-for-all/>

AVALIACIÓN DA PROPOSTA DIDÁCTICA

Para o equipo que elaborou esta proposta didáctica é moi importante coñecer se a mesma foi de utilidade para o traballo coas persoas ás que vai dirixido. Por este motivo, pedímosvos que adiqueades un pouco do voso tempo a **avaliar os contidos e metodoloxía formulados na proposta** e se serviron para acadar os obxectivos previstos na mesma.

Propómosvos:

-- **Un cuestionario para o alumnado**. Podedes atopalo na páxina 25 desta proposta. Entregade a cada alumno/a unha copia do cuestionario e cando o teñan completado, enviádeos a Campaña Mundial por la Educación. Pablo Aranda 3. 28006 Madrid.

-- **Un cuestionario para docentes**, que podedes cubrir on-line en www.cme-espana.org

Primeiro ciclo de educación secundaria

Actividade 1

Enfiando a esperanza polo dereito á educación

Duración

1'5-2 horas

Materiais

18 globos, 18 tarxetas, 6 cartolinas, adhesivo, tesoura, xornais e revistas con imaxes (ou computador con impresora).

Desenvolvemento

Propónse ao profesorado **iniciar a actividade realizando unha breve explicación de cada un dos obxectivos propostos en Dakar no ano 2000** para acadar unha educación para todos e todas en 2015.

Íranse lendo cada un dos 6 obxectivos e o alumnado reflexionará acerca daquilo ao que fai referencia. Imprimíranse nunha cartolina cada un dos 6 obxectivos de Dakar e pendúranse en diferentes lugares da aula.

A continuación, incharanse 18 globos e en cada un deles irase introducindo unha tarxeta das que aparecen no anexo (dispoñible en www.cme-espana.org). Cada unha delas ten información sobre **os logros alcanzados e os desafíos pendentes de cada un dos 6 obxectivos**. Deste modo, teremos 18 tarxetas de logros e desafíos repartidos en diferentes globos.

Cando estean preparados e postos os globos no chan, o alumnado sentarase en círculo ao seu redor. Íranse estoupando un a un. O/a estudante que estoupa o globo debe ler a tarxeta. Finalizada a súa lectura, o/a docente preguntará se se entende o contido da mesma (o logro ou desafío pendente).

Despois de realizar a explicación, **o alumnado deberá relacionar a tarxeta con algún dos 6 obxectivos de Dakar**. Pegaráa na cartolina do obxectivo ao que cre que fai referencia. Así sucesivamente ata ter estoupado todos os globos.

Unha vez estean as cartolinas cos obxectivos e respectivos logros, pediráselle ao alumnado que se dividan en grupos e atribuíráselle a cada grupo un dos obxectivos de Dakar. Pediráselles que procuren imaxes que complementen o texto.

Coas imaxes impresas e pegadas na cartolina, **xunto coas tarxetas de logros e desafíos que saíron dos globos, creárase unha exposición**. A exposición pódese expor na aula ou na escola para sensibilizar o resto do alumnado sobre esta temática.

Avaliación

Para finalizar, avaliarase a actividade co alumnado a partir das seguintes preguntas:

- 1 Como vos sentistes ao realizar a actividade?
- 2 Coñecíades antes os obxectivos de Dakar? Están máis claros agora?
- 3 Que pensades que se debería facer para acadar estes obxectivos?

Actividade 2

Por unha educación de calidade que desenvolve habilidades para a vida

Duración

1'5 horas

Materiais

Tarxetas de cores, tesoiras, folios ou cartolinas, lapis de cores ou pinturas, xornais ou revistas, cola branca, material de reciclaxe (envases, tapóns,...).

Desenvolvemento

Suxírese iniciar a actividade cunha reflexión colectiva, en forma de **chuvia de ideas**, ao redor das seguintes preguntas:

- 1 Por que é importante unha educación de calidade?
- 2 Credes que a educación pode transformar realidades de inxustiza e posibilitar mudanzas nas persoas?

A continuación, propónse dividir o alumnado en grupos pequenos. **O obxectivo de cada grupo ha ser construíren unha escola que simbolizará a “educación que queremos para todas as nenas e nenos do mundo”.**

Propomos que cada grupo cree, de maneira artística, a súa propia escola (mediante calquera técnica: debuxo, colaxe, construción con material de reciclaxe). A continuación, faráselle entrega dunhas tarxetas de cores nas que deberán escribir palabras que describan aquilo que eles consideran fundamental para que exista unha educación de calidade para todos e todas e pegaranas na escola que teñan construído.

Trala presentación de cada unha das escolas que se elaboraron de maneira grupal, **iranse debatendo as seguintes preguntas:**

- 1 En que coincidiron os diferentes grupos? En que non? Hai algo que vos teña sorprendido?
- 2 Credes que escolas como as que construístes están ao alcance de todos os nenos e nenas no mundo? E das persoas adultas? Que causas existen no mundo que fan que non poidamos ter escolas así en todos os lugares?

Para finalizar, propónse compartir os traballos co resto do alumnado e profesorado facendo unha exposición nalgún espazo común do centro.

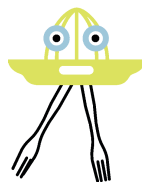

Avaliación

Para finalizar, avaliarase a actividade por medio de iconas ou simplemente completando frases como: unha boa cousa que aprendemos é..., o mellor foi...

gustoume

quedei indiferente

non me gustou

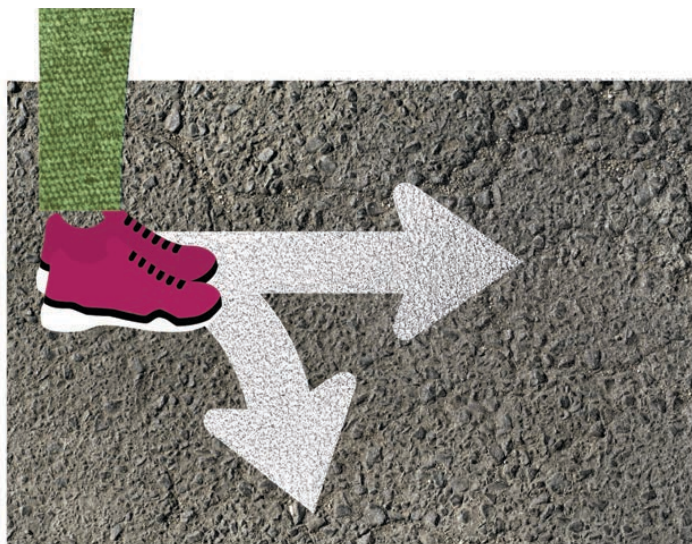
Actividade 3. Mobilización

Ver páxina 24

Segundo ciclo de educación secundaria

Actividade 1

O valor das nosas decisións. Democracia formal e democracia real

Duración

2 horas

Materiais

Computadores ou material para realizar as gráficas, follas e lapis.

Desenvolvemento

A actividade proposta divídese en tres partes.

1 Rol playing (máximo 30 minutos)

O alumnado reunirse en sesión plenaria nun espazo amplo (aula grande, salón de actos, biblioteca, etc.). É recomendable realizar esta tarefa cun grupo algo numeroso (a ser posible máis de 20).

Convidarase ao alumnado a reflexionar e **facen unha chuvia de ideas sobre que cousas son importantes para ter unha educación de calidade.**

A continuación propónse dividir o alumnado en dous grupos. Un primeiro grupo de 8 estudantes divididos en parellas mixtas defenderán propostas concretas sobre aspectos que inciden na educación de calidade e o resto do grupo observará. Proporáselle aos e ás estudantes **levaren a cabo unha campaña de sensibilización** sobre algún destes aspectos dirixida ao resto do centro educativo. Para iso, ao rematar a exposición, realizarase unha votación na que se escollerá a temática da campaña.

Cada parella deberá argumentar sobre un tema:

Parella 1: importancia de ter un profesorado formado.

Parella 2: importancia de garantir o acceso das nenas á escola.

Parella 3: importancia da educación inclusiva.

Parella 4: importancia da educación infantil.

O que se procura non é tanto priorizar unha cousa por riba da outra, senón, máis ben, escoitar e argumentar ben algúns dos aspectos fundamentais para lograr unha educación de calidade.

As diferentes parellas exporán diante do resto do alumnado os seus argumentos durante 5 minutos. Trala exposición, haberá unha quenda de preguntas a cada parella por parte das e dos asistentes e procederase á escolla (10 minutos).

No momento da elección, o profesorado pedirá ao 60% do alumnado que abandone a sala e votará o 40% presente.

Paralelamente, o restante 60% votará noutro espazo.

Finalmente comunicárase o escrutinio do seguinte xeito:

- Resultados do 40% de alumnado que votou na aula principal.
- Resultados do total de alumnado.

2 Reflexión (45 minutos)

A partir destes datos realizaranse as seguintes actividades individuais.

a) Presentación gráfica dos resultados de ambas votacións de modo comparativo. (Gráfica de puntos e diagrama de barras ou sectores).

b) Na elección do 40%, **que temática se escollería** e con que porcentaxe con respecto ao total de alumnado presente inicialmente?

c) Se temos en conta o 100% dos votos, **confirmárase a temática escollida** na primeira votación?

d) En opinión do alumnado, tras esta experiencia, **que importancia ten a participación cidadá** nas diversas consultas democráticas?

3 Propostas (30 minutos)

Elaborarase por grupos un decálogo de propostas dirixidas á dirección do centro para conseguir que a nosa escola teña un funcionamento máis democrático.

Avaliación

Para rematar a actividade preguntáraselle aos/ás alumnos/as:

- 1 Gustouche esta actividade?
- 2 Que aprendiches?

Actividade 2

Indicadores de calidade educativa. Mellor educación para todas e todos?

Duración

1'5 horas

Materiais

Cartolinas, lapis, cores.

Desenvolvemento

Para iniciarmos esta actividade propomos que se divida ao alumnado en grupos de 4-6 e que a partir do **Informe de seguimiento de la educación para todos y todas (EPT) en el mundo 2013-2014** (<http://www.unesco.org/new/es/education/themes/leading-the-international-agenda/efareport/reports/2013/>) realicen as seguintes reflexións:

A-

Facilitaráselle a cada grupo o seguinte cadro do citado relatorio que fala dos países que teñen máis dun millón de nenos e nenas non escolarizados.

Que países teñen máis dun millón de nenos e nenas non escolarizados?

© JRS

A pesar das melloras na dispoñibilidade de datos relacionados coa educación ao longo do último decenio, lamentablemente non se conta con datos recentes accesibles ao público sobre o número de nenos/as non escolarizados relativos a 57 países. É probable que, se nos centramos só naqueles países dos que se dispón de datos publicables poidamos causar erros nos debates mundiais de políticas, especialmente porque moitos dos países dos que non se dispón de datos probablemente sexan os que estean máis lonxe de acadaren o obxectivo

da ensinanza primaria universal. As melloras recentes na dispoñibilidade de datos de enquisas de fogares axudan a entender mellor o panorama no seu conxunto. Non obstante, ese panorama só estará completo cando tódolos países tiveren datos publicables.

A cifra global de nenos e nenas non escolarizados abrangue os datos de acceso público de 147 dun total de 204 países, así como estimativas non publicadas do Instituto de Estatística da Unesco (IEU) relativas aos

restantes países. Os países sobre os que o IEU non publica datos, non dispoñen de datos de escolarización por idade ou poboación, ou ben esas informacións non son consideradas por non seren suficientemente fiables.

Os datos de acceso público sobre países específicos representan tan só un 68% dos 57 millóns de nenos/as non escolarizados. Por exemplo, os datos publicados corresponden ao 95% dos nenos/as non escolarizados en América do Norte e Europa Occidental, pero só o 38% nos Estados Árabes.

As maiores eivas obsérvanse na África Subsahariana, onde 14 países non dispoñen de datos.

Entre estes países figuran algúns afectados por conflitos, como é o caso da República Democrática do Congo e Somalia, nos que as posibilidades de asistir á escola continúan a ser exiguas, pero tamén países coma Benín, a República Unida de Tanzania, Serra Leoa e Togo.

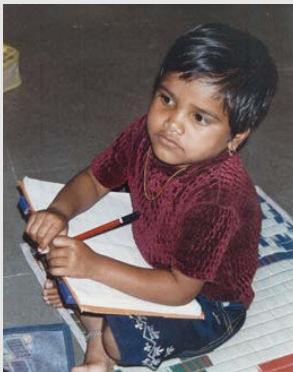
Aínda que a maioría dos países de América Latina publicaron datos, Brasil, por exemplo, non os publica por carecer de cifras de poboación concluíntes.

© JRS

Para este Relatorio tentouse determinar que países, dos que carecen de datos, é probable que teñan máis dun millón de nenos e nenas sen estaren escolarizados por medio de estimativas da taxa neta de asistencia na ensinanza primaria baseadas nas enquisas de fogares levadas a cabo entre 2008 e 2011¹.

Segundo eses cálculos, outros seis países se sumarian aos oito que se sabe que teñen máis dun millón de nenos/as sen escolarizar (Cadro 1.2.3). En conxunto, eses 14 países representarían ao redor de dúas terceiras partes da poboación total non escolarizada.

© Alboan

© Christian Fuchs

Cadro 1.2.3. É probable que 14 países teñan máis dun millón de nenos e nenas sen escolarizar

Afganistán	Quenia
Burkina Faso	Nixeria
China	Paquistán
Costa de Marfil	República Democrática do Congo
Etiopía	República Unida de Tanzania
Filipinas	Somalia
India	Sudán (antes da secesión)

Notas: Estímase que os países que aparecen en grosa teñen máis dun millón de nenos/as sen escolarizar, segundo cálculos do equipo do Relatorio de seguimento da EPT no mundo, para os que se empregaron datos de enquisas de fogares.

Durante o período en cuestión, Sudán aínda abranguía o territorio do actual Sudán do Sur.

Fonte: Cálculos do equipo do Relatorio de seguimento da EPT no mundo, baseados na información fornecida pola base de datos do IEU, World Population Prospects (2010) e datos das enquisas de demografía e saúde e as enquisas a base de indicadores múltiples.

¹ Somalia é unha excepción ao contar con datos da enquisa a base de indicadores múltiples de 2006. A causa da continuación do conflito no país é improbable que a escolarización mellore significativamente nos próximos cinco anos.

Probablemente non sexa sorprendente que Afganistán, a República Democrática do Congo, Somalia e Sudán antes da secesión, teñan cada un unha poboación sen escolarizar que supera o millón de nenos. A estimativa de que China posúa unha poboación non escolarizada de máis de 1 millón é compatible con que este país teña conseguido universalizar a ensinanza primaria –que se define como unha taxa neta de escolarización de polo menos o 97%– por mor da súa gran poboación.

Entre os países da lista, o máis inesperado é a República Unida de Tanzania. Segundo a estimativa máis recente publicable do IEU relativa a ese país, cífrase en 137.000 a poboación que non estaba escolarizada en 2008. Sen embargo, segundo a enquisa de demografía e saúde de 2010, a taxa neta de asistencia na ensinanza primaria situábase no 80%, moi por debaixo da taxa neta de escolarización do 98% estimada para 2008 proporcionada polo IEU.

Un dos motivos desta discrepancia probablemente sexan as diferenzas na maneira en que se reúne información sobre a idade dos nenos².

Ademais, nas taxas de finalización do ensino primario ata o último curso, estimadas tanto pola enquisa de demografía e saúde coma polo IEU, indícase que tan só 7 de cada 10 nenos completan os estudos de ensinanza primaria. Con isto gaña forza a posibilidade de que a poboación non escolarizada exceda efectivamente o millón de nenos.

² Véxase unha explicación da diferenza entre os datos administrativos e de enquisas de fogares no Recadro 2.5 do Informe de seguimiento de la EPT en el mundo de 2010 (Unesco 2010)

Despois da lectura deste texto, pediráselle a cada grupo que escolla tres países dos que aparecen nese cadro e comproben a taxa de alfabetización de mozos/as e adultos (ver cadro 2 en páxinas 358-365 do relatorio) e tamén de datos sobre supervivencia infantil (ver cadro 3 A en páxinas 366-369).

Tratarán de responder varias cuestións: Teñen relación entre si estes indicadores (escolarización, supervivencia infantil e alfabetización de persoas adultas)? Que outros aspectos inflúen nunha educación de calidade?

B- Nos mesmos grupos, propónselles analizaren na web do Banco Mundial, a porcentaxe de investimento en educación de España, Brasil, Estonia e Finlandia (<http://datos.bancomundial.org/indicador/SE.XPD.TOTL.GD.ZS>). A que conclusión chegan?

C- Cada grupo elaborará un documento con 5 reivindicacións que axuden a unha auténtica mellora educativa para todos e todas a nivel mundial e difundirao a través dalgunha rede social.

Para finalizar propónse facer un plenario onde cada grupo expoña ao resto o que se traballou no grupo e as conclusións que tiraron dese traballo.

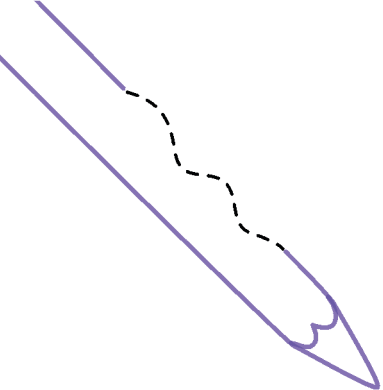

Avaliación

Para rematar a actividade preguntáraselle aos e ás alumnos/as.

- 1 Gustouche esta actividade?
- 2 Que aprendiches?

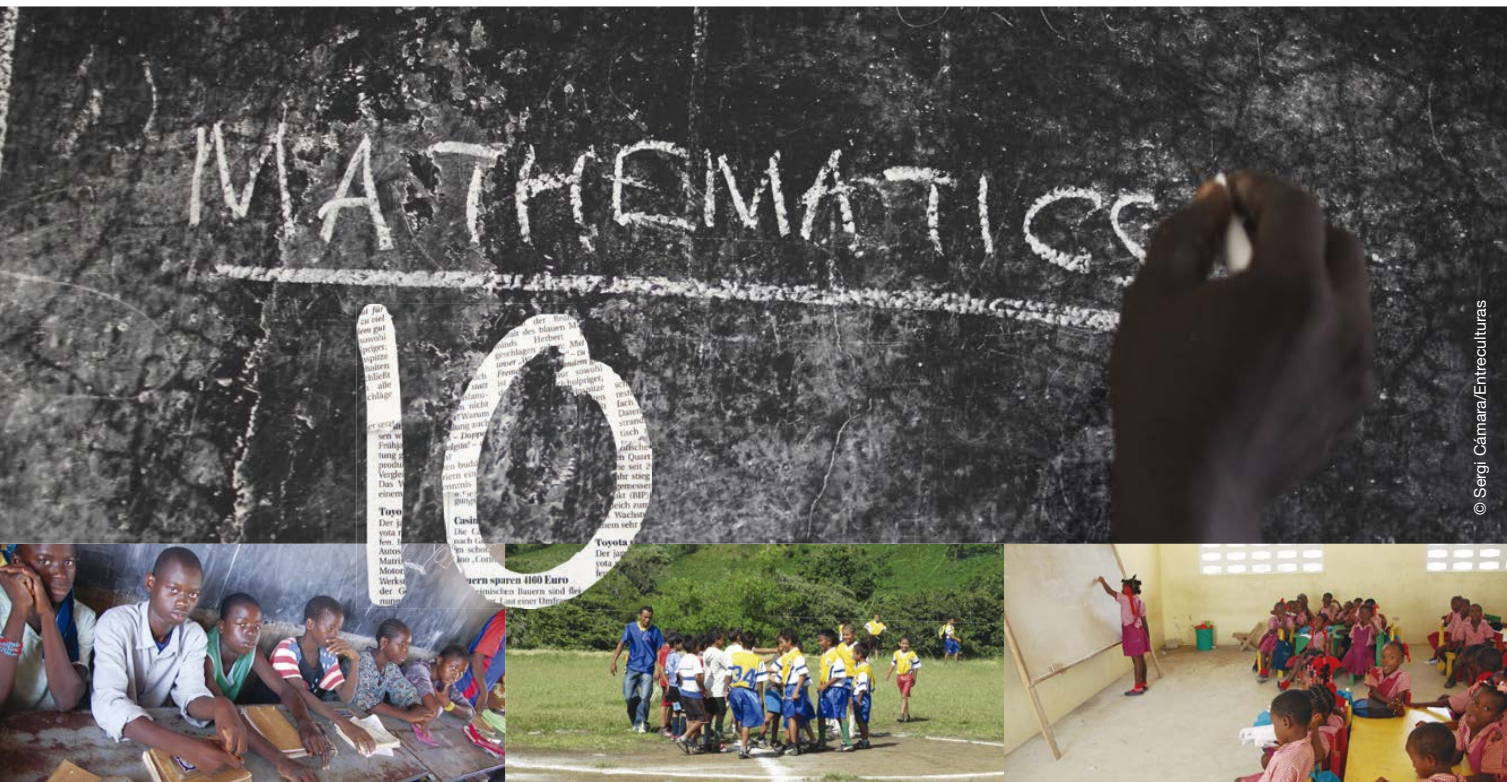

Bacharelato

Actividade 1

10 razóns para unha mellor educación

© Sergi Cámara/Entreculturas

© Entreculturas

Duración

Dúas sesións de dúas horas cada unha. Recoméndase que unha semana antes da actividade se motive ao alumnado para que procure novas sobre a situación educativa en diferentes países (tal e como especifica na fase inicial da actividade).

Materiais

Cartolina, cola, rotuladores, papelógrafo, folios, lapis, fita adhesiva.

Desenvolvemento

A actividade que propomos divídese en tres momentos.

Semana previa á actividade. Para iniciar esta actividade propónse ao profesorado que divida a aula en catro grupos

Cada grupo deberá escoller un país dun continente distinto e investigará sobre a súa situación educativa a partir das novas que aparezan nos xornais, informativos dixitais, páxinas especializadas (Relatorio da ONU, Obxectivos do Milenio, páxina da SAME, relatorio de acompañamento da educación para todos e todas –<http://www.unesco.org/new/es/education/themes/leading-the-international-agenda/efa-report/the-report-and-efa->, etc.)

Unha vez recompilada a información, **pediráselle ao alumando que clasifique as noticias en función da súa orixe local, nacional ou internacional** e que as organice para posteriormente poder presentarlhas ao resto da aula de forma visual (destacando titulares ou algunhas frases, facendo un esquema coas noticias, pegándoas en papel continuo, etc.). Nos mesmos grupos deberán reflexionar sobre o tipo de noticias que escolmaron, as temáticas educativas que aparecen máis frecuentemente, o lugar que ocupan esas noticias no medio de comunicación (por exemplo: en que páxinas ou sección dun xornal, etc.), o impacto que semella ter a noticia na sociedade, etc.

Posteriormente, cada grupo presentará ao resto da aula o que estiveron traballando e as súas reflexións.

A continuación, **propomos que nos mesmos grupos iniciais investiguen un pouco máis sobre a situación do país (organización política, situación social, etc.).**

Tratarán de imaxinar como é a vida do profesorado neste país e como pode levar a cabo accións que melloren o centro educativo no cal traballa. O grupo tratará de esbozar un cómic (máximo 8 viñetas) na que trate de expor unha iniciativa para mellorar a proposta educativa posta en marcha por este mestre/a que imaxinamos na súa escola. Para rematar, cada grupo presentará o seu cómic ao resto e compartirán as súas reflexións.

Os cómics expóranse nun espazo común para compartir co resto do alumnado e profesorado.

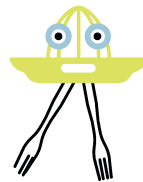

Avaliación

Propónse avaliar por medio de iconas ou simplemente completando frases como: unha cousa boa que aprendemos é..., o mellor foi...

gustoume

quedei indiferente

non me gustou

Actividade 2

A miña escola ideal

Duración

Dúas sesións de 1 hora e media

Materiais

Computador, proxector e conexión a internet, folios, bolígrafos, fotocopias con datos dos Obxectivos de Dakar, fita adhesiva, papel continuo, rotuladores, cartolinas de diferentes cores para cada equipo, termómetro de avaliación.

Desenvolvemento

Para comezar a actividade **propónselle ao alumnado realizaren unha reflexión sobre a situación da educación no mundo, a partir da visualización de distintas curtas** que reflicten diversas situacións educativas baseándose en testemuños de alumnos e alumnas de diferentes países (Colombia, Camerún, España, Nicaragua, Perú, etc.) que contan a súa experiencia na escola.

https://www.youtube.com/watch?v=PsVsf_1PpU0&list=PLzf-VRg9lQ36PkWSCBOL7tgGGz98swuBb (Fonte: Campaña Vidas que construyen futuro, de Entreculturas).

Despois, cada grupo tratará de explicar nunha carta imaxinaria dirixida a un/unha mozo/a doutro país como é a súa educación, como foi ou é o seu profesorado, o que máis valora, o que mudaría, etc. Para rematar este primeiro momento, cada grupo compartirá co resto da aula aqueles aspectos que ache máis relevantes da carta.

Nun segundo momento e nos mesmos grupos, **proponse que describan de forma breve “a súa escola ideal”,** facendo fincapé nas experiencias de cada compoñente do grupo, que valoran máis, etc. Proponse que plasmen as súas conclusións nunha cartolina de maneira visual para presentar ao resto da aula. Cada estudante terá un papel dentro do grupo (secretario/a, portavoz, moderador/a, etc.). A continuación, facilitaráselles unha introdución da unidade onde se presentan as metas de Dakar e onde aparecen algúns datos sobre logros e desafíos da educación mundo.

Para rematar **farase unha reflexión con tódolos estudantes a partir de preguntas como:**

- 1 Que se precisa para lograr unha escola ideal?
- 2 Que consecuencias ten para as persoas non ter esa escola ou educación de calidade?
- 3 Como podemos contribuír nós para acadarmos esa educación ideal?
- 4 Que é a CME e que fixo nestes anos para conseguir achegarse a esa escola ideal?

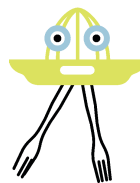

Avaliación

Proponse avaliar por medio de iconas ou simplemente completando frases coma: unha cousa boa que aprendemos é..., o mellor foi...

gustoume

quedei indiferente

non me gustou

Actividade 3. Mobilización

Ver páxina 24

Educación de persoas adultas

Actividade 1

O valor da educación

Duración

Dúas sesións, unha de 2 horas e unha de 1 hora

Materiais

Pantalla, proxector e película *Cartas a Iris*

Desenvolvemento

Proponse facer unha reflexión sobre as mudanzas que a educación pode provocar na sociedade a partir da visualización da película *Cartas a Iris*.

Ano: 1989

Duración: 114'

Dirección: Martin Ritt

País: Estados Unidos

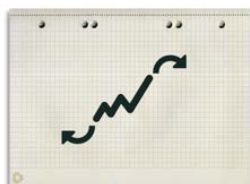
Calificación: Apta para todos os públicos

Argumento: Iris King, unha muller que acaba de enviudar, traballa arreo para sacar adiante os seus dous fillos. Un día, ao saír da fábrica, é asaltada por un rateiro, pero un home acode na súa axuda. Trátase dunha persoa acomplexada e insociable que non sabe ler nin escribir, razón pola cal acaba sendo despedida do seu traballo. Entón será Iris quen ofrezga a súa axuda.

Os e as estudantes dividíranse en grupos e **reflexionarán sobre estas preguntas:**

- 1 Cal é o papel da protagonista na película? Pensades que é habitual esta posición?
- 2 A educación básica é importante en todas as etapas da vida?
- 3 Pensades que esta historia se podería trasladar a outras realidades ou noutros países?
- 4 Viviches algunha historia na túa contorna máis próxima? Queres compartila co grupo?

Para rematar, cada persoa debe facer unha reflexión sobre **que aspectos da educación lle permitiron solucionar problemas na súa vida persoal**. Pode realizarse en forma de debate ou de redacción individual que despois se comparte co resto do grupo.

Avaliación

Proponse ao grupo avaliar como se sentiron durante a actividade, se lles permitiu reflexionar sobre as achegas da educación á súa vida, se lles gustou, etc.

Actividade 2

Unha tarefa de todas e todos:
mellorarmos a educación,
mellorarmos a sociedade

Duración

Unha sesión de hora e media

Materiais

Rotuladores, fita adhesiva, cadro con logros e necesidades educativas (un para cada grupo), cadro do *Informe de seguimiento de la educación para todos y todas* da Unesco.

Desenvolvemento

Nesta actividade **propónselle ao profesorado xerar unha reflexión co alumnado sobre o que se ten conseguido en educación nas últimas décadas e sobre o que nos falta por acadar.**

Para iso, propomos dividir a sesión en dous momentos.

Dividirase ao alumnado en grupos de 4 ou 5 persoas.

Proporáselles **reflexionaren sobre os logros e necesidades da educación en diferentes contextos.** Cada grupo escollerá un portavoz para despois compartilo co resto da aula.

Pódese traballar en grupos a partir dun cadro coma este:

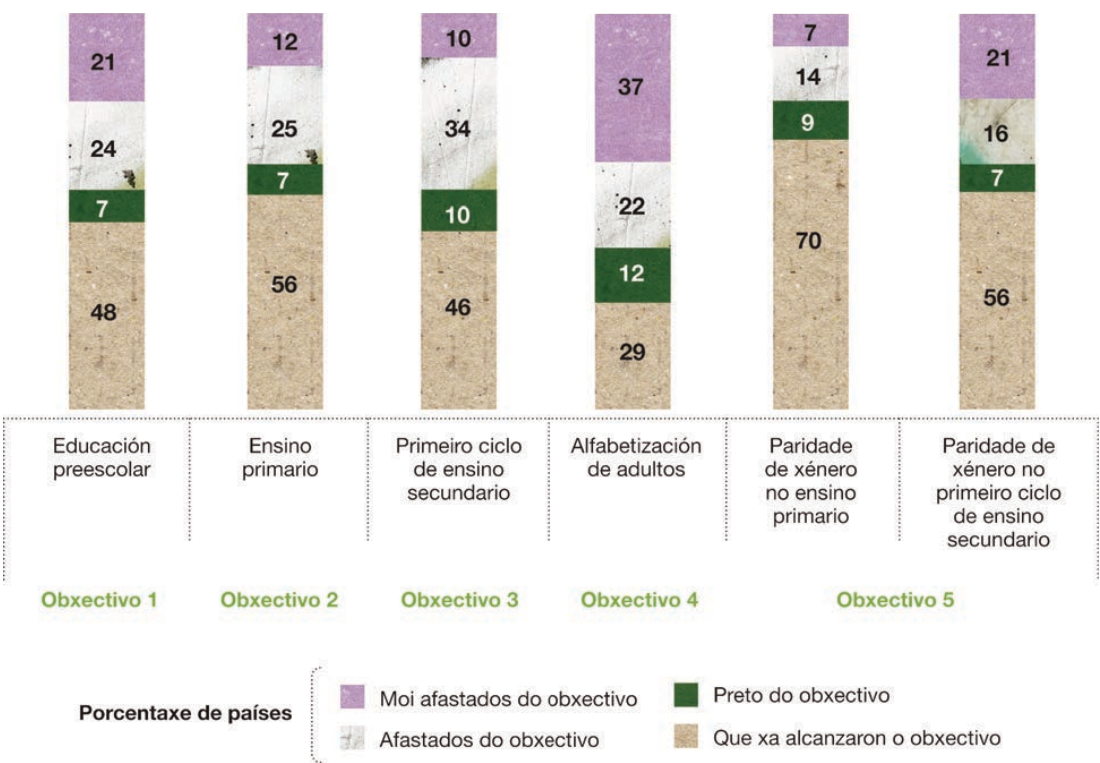
	Logros educativos	Necesidades educativas
Na miña aldea, barrio ou cidade		
No meu país		
Noutros países		

Na segunda parte da actividade suxírese **analizar o seguinte cadro** do *Informe de la Educación Para Todos* da Unesco e tratar de identificar o que se acadou nestes anos e os desafíos dos próximos.

Que destacariades do gráfico? Onde pensades que é preciso esforzarse máis? Hai relación entre os desafíos propostos a partir da nosa experiencia e os que se formulan aquí?

Gráfico 1. En 2015, moitos países aínda non terán logrado os obxectivos da EPT
 Porcentaxe de países que, segundo as proxeccións, en 2015 alcanzarán un nivel de referencia en relación con cinco obxectivos da EPT

Fonte: <http://unesdoc.unesco.org/images/0022/002261/226159s.pdf>

Posteriormente, en plenario, cada grupo exporá as súas reflexións mentres alguén anota nun papelógrafo ou no encerado as conclusións en forma de esquema.

Suxírense as seguintes **preguntas para facilitar a reflexión**:

1 Existen logros comúns nos diferentes grupos? Cales? E necesidades? Cales?

Segundo estas reflexións, cales serían os desafíos principais para a educación a partir do próximo anos?

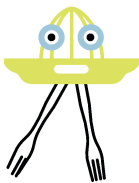

Avaliación

Proponse avaliar por medio de iconas ou simplemente completando frases como: unha cousa boa que aprendemos é..., o mellor foi...

gustoume

quedei indiferente

non me gustou

Educación non formal (13 a 99 anos)

Actividade 1

Reporteiros/as e fotógrafos/as do dereito á educación

Duración

Dúas sesións de dúas horas

Materiais

Papel, cartolinas (unha verde e outra vermella), bolígrafos, gravadora ou móbil para as entrevistas, cámara de fotos e vídeo, recursos visuais e de texto para ampliar información...

Desenvolvemento

Propónse iniciar esta actividade cunha dinámica que facilitará contextualizar a temática do dereito á educación. Para iso, propónse **realizar un semáforo de valores, onde deberán colocarse despois de escoitaren cada información realizada pola persoa que dinamiza.**

Se cren que a afirmación ou frase é falsa, colocaranse onde está a cartolina vermella, e cando crean que é verdadeira ao carón da cartolina verde.

Adaptarase a actividade con preguntas/frases acordes coas idades das e dos participantes do grupo.

Adaptación 1: de 12 a 15 anos.

Adaptación 2: a partir de 16 anos.

Para a Adaptación 2 pódese ampliar a información co relatorio da Unesco:

<http://www.unesco.org/new/es/education/themes/leading-the-international-agenda/efareport/the-report-and-efa/>

- * Nunha terceira parte dos países, menos do 75% do profesorado recibiron formación.
- * En 2010, as mulleres máis pobres das zonas rurais asistiran menos de 3 anos á escola.
- * Hai 250 millóns de nenos e nenas que non están a adquirir, na súa educación, os coñecementos básicos para se desenvolveren na vida.
- * En Malaui hai un promedio de 130 nenos/as por aula en primaria.
- * No Chad só hai aseos nunha de cada 4 escolas.

Ao remate, explicarase que todas estas frases son verdadeiras e reflexionase sobre estes datos. (Aclarar que non se trata de ver quen acertou e quen non, senón de comprobarmos que hai datos que mesmo parecendo increíbles son reais).

Seguidamente, os participantes dividiranse en grupos de 4-6 persoas e serán un equipo de reporteiros/as e fotógrafos/as. Cada grupo deberá preparar o seu traballo co obxectivo de **coñecer como é a situación da educación no seu barrio e tamén noutros países.**

Para iso, propónse que cada grupo realice fotografías sobre diferentes espazos educativos do barrio (centros educativos públicos, concertados e privados; centros de lecer; escolas para persoas adultas; polideportivos, etc.) e que preparen algunhas preguntas para entrevistar a distintas persoas na rúa (se for posible de diferentes idades, países de orixe, etc.) sobre a situación da educación no mundo.

Algunhas **preguntas** poden ser do tipo:

- 1 Que nivel de estudos tes? (primaria, secundaria, universitarios).
- 2 Como era ou é o profesorado na túa escola?
- 3 A escola dispuña de todos os servizos necesarios (auga, luz, baños, material)? Estaban ao alcance de todos e todas?
- 4 Vas ou fuches a algún outro espazo educativo que che pareza importante destacar?
- 5 Os membros da túa familia saben ler e escribir?
- 6 Como mellorarías a educación no teu país (ou país de orixe)?

A continuación, **propónselles que busquen fotografías de espazos educativos noutros países**, así como datos que poidan axudar a comprender o contexto educativo en distintos lugares do mundo (esta parte pódese traballar sobre todo na adaptación 2).

Cos datos extraídos farase un mural no que graficamente se amosarán os datos e as fotografías obtidas. Tamén **se poden incluír datos do país de orixe das persoas entrevistadas, etc.**

Ao final compartíremolo co resto dos grupos. Para aumentar o impacto do aprendido, recolleranse todos os murais nunha gran exposición coas ideas resultantes da posta en común para difundilas posteriormente en todo o colexio, a comunidade, etc.

Este mural pódenos servir como punto de partida para a actividade 2 que propomos a continuación.

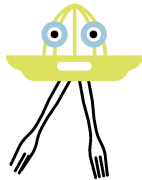

Avaliación

Propónse avaliar por medio de iconas ou simplemente completando frases como: unha cousa boa que aprendemos é..., o mellor foi...

gustoume

quedei indiferente

non me gustou

Actividade 2

Movéndonos polo dereito á educación

Duración

Varias sesións dunhas dúas horas cada unha

Materiais

Dependendo do formato de actividade precisarase un ou outro material. Para a parte común, precisaranse cartolinas, rotuladores, fita adhesiva.

Desenvolvemento

Propomos ao equipo educativo que, xunto co grupo, **planifiquen unha acción de sensibilización ao redor dun tema vencellado co dereito á educación** que poderán levar a cabo na súa entidade, no barrio, etc.

Proporáselle aos e ás participantes a seguinte situación:

“Dende a Unesco encomendáronnos crearmos unha actividade de sensibilización que reflecta a situación do dereito á educación no mundo, algúns dos logros conseguidos e os desafíos que están pendentes.

Para iso, propomos que se escolla e se afonde sobre unha materia específica relacionada co dereito á educación (por exemplo: a situación das nenas e mulleres no mundo, a educación inclusiva, etc.).

Para realizarmos esta actividade podemos empregar o formato que queiramos (montar unha exposición, crear unha obra de teatro, canción, vídeo, etc.). Esta actividade podemos propola para outros grupos de idade do noso centro educativo, para nais e pais, aberta ao barrio, etc.”

© ASDE Scouts

Para comezar, suxírese que as e os participantes se dividan en grupos de 3-4 persoas.

Cada un deles deberá **pensar e propor unha temática sobre a que lle gustaría afondar relacionada co dereito á educación**, o grupo para o cal lles gustaría dirixir a súa acción e como poderían facelo (formato de actividade). Cada grupo exporá nunha cartolina de maneira gráfica estes puntos.

A continuación, un/unha portavoz de cada grupo presentará o que propoñen e pendurará nun espazo visible a cartolina.

Nun segundo momento, entregaráselle a cada persoas 3 adhesivos de distintas cores e pediráselles que escollan as tres temáticas que máis lles gusten por orde de preferencia (acordárase que cor sinalará cada unha das preferencias).

A continuación faremos o mesmo para sinalarmos o público obxectivo e o mesmo para o formato de actividade. Farase o recuento de adhesivos e verase que temática, público e formato gustan máis (se houber empate, haberá que volver votar entre as opcións coa mesma puntuación).

A continuación, propónselles que se organicen de xeito que poidan **ampliar as informacións e coñecemento que sobre esa temática teñan** (por exemplo, encargándolle a algunhas persoas de buscaren información en internet, biblioteca, etc.) e por outra banda que vaian pensando como organizar a súa propia actividade de sensibilización (de que materiais e recursos humanos precisan, en que lugar a realizarían e cando, etc.). Propomos que se afofunde máis na temática no caso do traballo con maiores de 16 anos.

O papel do equipo educativo ha ser o de **facilitar a participación de todas as persoas, a resolución de todos os posibles conflitos para acadarmos un consenso** e orientar o grupo sobre formas posibles de levar a termo a actividade, tendo en conta a idade dos e das participantes.

Unha vez realizada a actividade realizarán unha pancarta explicando o propio proceso e a acción de sensibilización con fotografías, etc.

Avaliación

Unha vez teñan realizado esta actividade de sensibilización, propónse volver reunir o grupo para reflexionar ao redor de diversas cuestións:

Foi fácil chegar a acordos sobre que actividade facer e como? Aprenderon sobre a temática? Como se sentiron planificando e realizando unha actividade de sensibilización para outros grupos? Por que?

Actividade 3. Mobilización

Ver páxina 24

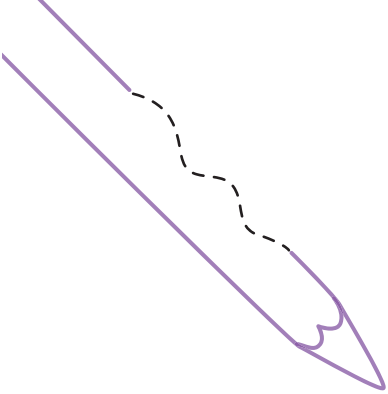
Actividade de mobilización para todos os niveis

Durante a Semana de Acción Mundial pola Educación (SAME), millóns de persoas de todo o mundo, mobilizáronos para esixirmos aos nosos gobernantes

o cumprimento do dereito á educación de todas as persoas, valorar os avances da CME dende o seu inicio e ver o que podemos facer cada un de nós (cidadanía, países, gobernantes,...) para cumprirmos cos desafíos que se nos presentan despois de 2015.

Entra en www.cme-espana.org para saberes o que imos facer e como podes unirse á mobilización.

Questionario de avaliación

para alumnado de educación secundaria,
bacharelato e educación de persoas adultas

Responde a cada unha das preguntas. Escolle a resposta que
corresponda coa túa opinión e colorea o cadro correspondente.

	Verde Sei moito deste tema/ Fágoo moi ben	Amarelo Sei algo deste tema/ Fágoo ben	Vermello Preciso axuda sobre este tema para facelo
Sei que é o dereito á educación e os obxectivos de Dakar			
Coñezo algúns obstáculos que existen nos países do Sur para acceder á educación			
Entendo que a educación axuda as persoas a saíren da pobreza			
Busquei e lin información sobre o dereito á educación nos países do Sur			
Participei en debates sobre o dereito á educación			
Expresei as miñas ideas sobre como axudar a que todos os nenos e nenas vaian ao colexio			
Escoitei a opinión doutras persoas sobre como axudar a que todos os nenos e nenas vaian ao colexio			
Creo que podo falar en nome dos e das nenas que non van ao colexio			
Síntome cómodo/a expóndolle aos políticos os temas que son importantes para min			

Somos moitas as persoas que traballamos para conseguir que tódalas persoas exerzan o seu dereito á educación.

Beatriz Elía, de Tudela (Navarra), participou na SAME 2014. Ela é un exemplo de como as persoas con discapacidade intelectual poden exercer o seu dereito á educación e defenderen o de tódalas persoas.

Podedes coñecer máis sobre a súa historia en <http://www.cme-espana.org/estudios-de-caso>

Entra en
www.cme-espana.org e

- * Rexistra a túa participación na SAME
- * Completa a avaliación dos materiais didácticos
- * Segue a CME España nas redes sociais

https://twitter.com/CME_es

Campaña Mundial por la Educación España

Campaña Mundial pola
EDUCACIÓN
www.cme-espana.org

A Coalición Galega da Campaña Mundial pola Educación está integrada por:

Organizacións que participan na SAME a nivel estatal:

Cofinancian:

Este proxecto está financiado pola Unión Europea*